

12-01-'14 16:39 FROM-

T-591 P001/006 F-547

1
 עת"מ: 695-12-13
 קבוצת במני כב' השומסת ד"ר מיכל אגמון גונן
 קבוצת לדין ליום 19.1.14

בבית המשפט המחוזי בתל אביב
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

1. הועד למלחמה באיידס
2. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עוה"ד גיל גן מור ואח'
 מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
 רחוב נחלת בנימין 75 תל אביב 65154
 טל': 03-5608185, פקס: 03-5608165

העותרים

-נגד-

1. עיריית תל-אביב-יפו
 ע"י ב"כ עוה"ד פלאית אורנשטיין /או גלי כרמון
 מהשירות המשפטי בעיריית ת"א-יפו
 בניין העירייה, ככר רבין, ת"א
 טל': 03-5218353, פקס: 03-5216057
2. המפקחת הארצית על דרי רחוב במשרד הרווחה
3. עמותת לשובע

המשיבות

כתב תשובה מטעם עיריית תל-אביב-יפו

המשיבה 1

- בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 7.12.13 מתכבדת עיריית תל אביב-יפו - המשיבה 1 (להלן: "המשיבה") להגיש תגובתה לעתירה שפרטיה בכותרת.
- בית המשפט הנכבד מתבקש לדחות את העתירה שהוגשה על ידי הועד למלחמה באיידס והאגודה לזכויות האזרח בישראל- (להלן: "העותרים"), ככל שהינה נוגעת כנגד עיריית תל-אביב-יפו, הן על הסף והן לגופה, מחמת היעדר יריבות והיעדר עילת תביעה נגדה, מהטעמים הבאים:
- בעתירה זו מבקשים העותרים כי בית המשפט הנכבד יורה למשיבה "לפעול כדי להסיר את האפליה נגד חסרי בית, נשאי נגיף HIV (הגורם למחלת האיידס) /או נשאי נגיף HCV (הגורם למחלת הצהבת מסוג C) (להלן: "קבוצת העותרים") במקלטים שמפעילה המשיבה 3- עמותת לשובע (להלן: "לשובע"), בעיר תל אביב יפו ולאפשר את לינתם במקלטים.
- לחילופין, להורות למשיבה לחקים מקלט לילה בעיר תל אביב יפו, שבו גם חסרי בית נשאי HIV ו-HCV יוכלו ללון, וזאת בלי ליצור הפרוזה בינם לבין חסרי בית אחרים ולבודדסם.

1. במתח הדברים תטען המשיבה כי קיים בעיר תל אביב יפו מענה חולם למקלטי לילה, ביגוד ומזון לדרי הרחוב השוחים בתחומי העיר, לרבות קבוצת העותרים, לשם דאגה לשלומם, בריאותם, ושמירת כבודם.

המשיבה חוזרת ומודיעה לבית המשפט הנכבד, את אשר התחייב ראש עיריית תל אביב-יפו, לפיו ייתן מענה ליגתי לכל מונח דד רחוב, לרבות מי מקבוצת העותרים, הכל לפי שיפורט בהמשך.

יצוין לעניין זה, שלא ידוע למשיבה, על כל מקרה שהוא מקבוצת העותרים, שביקש מענה כזה, ולא קיבל אותו, ולפיכך עתירה זו הינה בגדר "עתירה מוקדמת" שכן אין כל עותר קונקרטי הנמנה על העותרת 1, המוכיח כי נפגעה זכותו, באי מתן מענה ליגה ואו מזון, בהיותו דד רחוב.

שאלתא בנושא זה הועלתה בישיבת מועצת העיר ביום 18.3.13:

"לאחרונה נמסר מעמותת ל"שובעי", המנחלת את מעונות "נגון" לדרי רחוב, שהיא אינה מקבלת למעונותיה חסרי בית שהינם נשאי HIV- האם מדיניות זו מוכרת לעירייה, האם היא מקובלת עליה, וככל שלא- כיצד ככוונתה לשנות את הדבר?"

להלן תשובת ראש העירייה בנושא:

"טענתך אינה נכונה. עמותת לשובע ממעילה עבור העירייה ארבעה גגות כאשר חוץ מגג אחד המיועד למכורים לסמים מתקבלים נשאי HIV ללא כל מגבלה. נהלי העמותה בגגון המכורים נועדו להגן על השוחים לאור הסכנת והחשש המוגבר להידבקות בנגיף בגגון זה. במקרים הבודדים של נשאי הנגיף שלא ניתן לשכנם בגגון זה שודין תקציב להלנה באכסניות בעיר".

** מצ"ב הודעת ראש העיר, מסומנת "א".

2. המשיבה הקצתה לעמותת לשובע שלושה מבנים בעיר, לצורך הפעלת הגוונים 1-3 למתן מענה לדרי רחוב.

גגון משתמשים (גגון 1), ברחוב אליזבט ברגר-מיועד לאוכלוסיית דד הרחוב שמשמשת בחומרים פסיכו אקטיביים- המסגרת מכילה עד 60 מטופלים.

גגון נקיים- ברחוב בן-צבי 40- מיועד לדרי רחוב הנקיים מסמים ולאכזהול או לאסלח הנעדרים בהיסטורית שימוש-מכיל עד 17 מטופלים.

גגון נשים- רחוב צילוב 18-מיועד לנשים, דרות רחוב הנקיות מסמים ולאכזהול-מכיל עד 25 נשים.

גגון 4- דירת מעבר ברחוב מילנקובסקי 13, קרית שלום- מסגרת מעבר משלב השחות בגגון לשכירות עצמאית-מכיל עד 7 מטופלים.

גגון 5- דירת מעבר ברחוב אנסקי 12, קרית שלום- זהה באופייה לגגון 4- מכיל עד 7 מטופלים.

3. לשובע, הינה עמותה שלא למטרות רווח, המעניקה מענה לדרי רחוב, הן במתן מעונות לינה- "גוונים" (להלן: "הגוונים") והן בהפעלת בתי תמחוי, שנועדו ליתן מזון לאוכלוסייה זו.

לשובע עושה עבודת קודש בכל הנוגע לסיוע לאוכלוסיות חלשות בעיר תל אביב-יפו ובארץ כולה.

את הפעילות בעיר תל אביב-יפו החלה בשנת 1986, בהקימה בתחילת פעילותה פעילות שני גגונים, ולאחר מכן הגגונים הנוספים ובנוסף בני תמוז, בני נוער לחינוך משלים של ילדים ובני נוער בסיכון, ופעילה בפרויקטים חברתיים נוספים.

בתוקף ניסיונה רב השנים בפעילות סוציאלית חברתית זו, תוך מסירות טוטאלית ללא תנאי, לרבות התגייסותה חסרת הפרשות למתן מענה לדרי הרחוב, על היבטיו השונים, יש בידה את המומחיות, הידע והכלים המקצועיים, בכל הנוגע לטיפול הנדרש והנכון באוכלוסייה זו.

4. המשיבה פועלת בשיתוף פעולה הדוק ויום יומי עם לשובע. במקרים בהם דרי רחוב מגיעים ליחידה בטיפול בדרי רחוב במינהל השירותים וחבריים אצל המשיבה (להלן: "היחידה") הינם מופנים על ידי "לגגונים" של לשובע, ואילו דרי רחוב המגיעים "לגגונים" מופנים לצורך קבלת טיפול סוציאלי ליחידה.

היחידה מטפלת ב-500 מטופלים, ובנוסף מציעה סיוע לכ-100 דרי רחוב נוספים השוהים בקרנות רחוב, מבנים נטושים ואו גינות ציבוריות, אשר מסרבים באופן עיקש לחיננות לסל המענים שהיחידה מציעה.

לדרי הרחוב, לרבות קבוצת העותרים, מוצעים מוזן, ביגוד וקורת גג, המסופקים באמצעות לשובע בתמשת הגגונים המופעלים על ידי בעיר.

במקרים מיוחדים בהם לשובע אינה יכולה להעניק, משיקוליה המקצועיים, מענה בגגונים המופעלים על ידיה, כדוגמא: נכות פיזית או נפשית קשה, אלימות שיש בה כדי לסכן הסובבים, דואגת המשיבה למתן מענה אחר ראוי, על ידי חלנתם של אלו בהוסטלים הקיימים בעיר תל אביב-יפו, ולצורך כך חוקצה על ידי תקציב ייעודי מוטאים.

5. לאור כל האמור המשיבה מקיימת ומכבדת את הוראות משרד הרווחה והשירותים החברתיים, מיום 21.1.2010, (להלן: "תקנון משרד הרווחה") בכל הנוגע לדרי רחוב שיפורטו להלן:

הוראות סעיף 5.1.4 הקובעת כי יש להציע לדרי הרחוב "קורת גג זמנית, מזון וביגוד, במטרה לחלצו מן המצוקה המיידית ולהגן עליו. התערבות זו יכולה להמשיך מספר ימים" (תודגשה שלי-ג.ב.).

הוראות סעיף 5.2.1 א קובע: "כאשר מדובר בדרי רחוב הנמצא במצוקה קיומית ולעיתים בטנת חיים, ההתערבות הינה מיידית ומחייבת חילוץ מהרחוב וחבטות צרכן הבסיסיים: קורת גג, מזון, ביגוד ושירות רפואי".

6. יצוין לעניין זה, כי אף בית המשפט נכבד זה, מצא לכונן בתיק עתי"מ 10-11-20761 עתירה שהופנתה על ידי האגודה לזכויות האזרח ואחי כנגד המשיבה להודיש כי הינה "החלוצה בתחום גיבוש מדיניות לטיפול בדרי רחוב... למעשה, נוהל שפרסמה עיריית תל אביב לטיפול בדרי הרחוב בעיר, הפך לימים לתקנון משרד הרווחה בנושא על פיו מפעלים עד היום" (בגמור 12 לפסק דינו).

7. יודגש כי המשיבה פועלת בהתאם להוראות התע"ס האמורות ולאורם של ערכים שנקבעו לנושא זה בפסיקה.

ברע"א 4905/98 גמזו נ' ישעיהו, פ"ד נח (2) 360, 375-376 (2001) נקבע:

"אדם המתגורר בחו"ל ואין לו דיור, הוא אדם שכבודו כאדם נפגע; אדם הורעב ללחם, הוא אדם שכבודו כאדם נפגע, אדם שאין לו גישה לטיפול רפואי אלמנטרי, הוא אדם שכבודו כאדם נפגע; אדם הנאלץ להיות בתנאים חומריים משפיליים, הוא אדם שכבודו כאדם נפגע".

בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לו תבע"מ נ' רשות השידור, פ"ד מח (2) 1, בעמ' 25, (1994) קבע השופט חשין את מדרג הזכויות:

"הזכות לחיים ולכל דבר שהחיים תלויים בו-הזכות לנשום, הזכות לשנות, הזכות לאכול- היא אם כל הזכויות, היא האדם".

8. לצורך הזתירות בלבד, תצוין המשיבה כי לפני כשנה פנה ליחידה גבר בעילום שם, באמצעות מנהל המרכז הגאה המופעל על ידי המשיבה, והוצע לו מענה הלכתי במימון המשיבה, באכסניית מומו, רחוב בן-יהודה 34, תל-אביב. מנחל תחום התמכרויות, ד"ר רחוב ושיקום האסיר המתין לו בפתח האכסנייה, בשעה 19:00, אך הוא בחר שלא להגיע.

9. לאור כל האמור יתבקש בית המשפט הנכבד והסעדים המתבקשים בה, שיש בהם כדי לנסות ולכפות על המשיבה, באמצעות בית משפט נכבד זה, מתן מענה לינתי בדרך המתבקשת על ידה, חרף העובדה שהמשיבה מכירה ומכבדת חובתה זו, כשהיא לכן הינה במתן מענה ובאי סירוב לכל פניה בנושא.

לאור כל האמור, יונבקש בית המשפט הנכבד שלא להיעתר למבוקש בעתירה ולדחותה הן על הסף והן לגופה, ככל שהינה נוגעת למשיבה 1.

** מצ"ב תצהיר של מנהל היחידה לד"ר רחוב אצל המשיבה, מסומן "ב".

עו"ד גלי כרמון - סגן ליועמ"ש

עו"ד פלאית אורנשטיין

ב"כ המשיבה 1